

Årsrapport fra Programsensor Mphil in Anthropology of Development ved Universitetet i Bergen, Institutt for Sosialantropologi, professor Ingjerd Hoëm.

Oslo, 4.5. 2012

Oppnevnt for perioden: vår 2010 til og med høst 2013. Rapporteringsfrist 1.2.2012, utsatt etter avtale med Institutt for Sosialantropologi, Universitetet i Bergen.

Andre rapport, for 2011.

Grunnlag for rapporten

I arbeidet med denne rapporten har jeg besøkt Institutt for Sosialantropologi, Universitetet i Bergen den 21.3-23.3.2012 og har hatt samtaler med instituttleder Edvard Hviding, undervisningsleder Tone Bringa, vikar for faglig ansvarlig, fungerende leder for MPhil programmet, postdoktor Bjørn Enge Bertelsen. Jeg har deltatt på møter med undervisningsutvalget og fagutvalget. Jeg har mottatt offentlig tilgjengelige dokumenter, eksamensresultater og annet grunnlagsmateriale. Jeg har fått informasjon fra studieveileder Hilde Merethe Ellefsen og Camilla Borrevik,

For historikk og beskrivelse av de enkelte emner – se forrige rapport (for 2010)

Oppbygging av programmet

Strukturen i programmet er som følger: første år gjennomføres 4 kurs på to semestre (a 15 studiepoeng): h. SANT 304, SANT 307, v. SANT 303 og SANT 309. Så utfører studentene et 6 måneders feltarbeid (30 studiepoeng), etterfulgt av 6 måneder/ett semesters arbeid med avhandlingsskriving. Avhandlingen er regnet til 30 studiepoeng. Kursdelen summeres således til 60 studiepoeng, og oppgavedelen til 60 studiepoeng, til sammen 120 studiepoeng. En M.Phil.

avhandling regnes i prinsippet som kvalifiserende til opptak på PhD, gitt at andre kriterier (som karakterer og tematisk innretning) er oppfylt.

I og med kurssets innretning avlegger studentene 4 eksamener de to første semestre: SANT303, SANT304, SANT307 og SANT309, og studentene er på feltarbeid høstsemesteret 2011.

Resultater for 2011

Vår 2011:

SANT304 Introducing Anthropology and its Subjects. Antall: 3, møtt 3, Stryk%0, karaktersnitt D (Stp. 15). Konteeksamen?

SANT307 Contested Resources, Antall: 3, møtt 3, Stryk%33, karaktersnitt D. (Stp. 15). Konteeksamen?

SANT303 Project Proposal. Antall: 18, møtt 17, Stryk% 0 (Stp. 15)

SANT309 Conceptualizing Society. Antall: 18, møtt 17, Stryk% 0, Karaktersnitt B. (Stp. 15)

Høst 2011:

SANT322 Practical Method (Fieldwork). Antall: 16, møtt 16. Stryk%0. (Stp. 30)

Kommentarer og vurdering

På resultatene å dømme kan det se ut til at kursene 304 og 307 oppleves som krevende, men tallgrunnlaget er så lite (3 personer på hvert kurs) at det heller kan tolkes som et uttrykk for at de som tar konte-eksamener generelt finner kursene vanskeligere. Det er tydelig at den siste eksamenen, SANT309 har markert bedre resultater, og dette er den eneste ordinære kurseksamen med karaktersetting våren 2011. Tidligere resultater viser jevnt over meget gode karaktergjennomsnitt. Det er uansett klart at dette programmet er arbeidsintensivt, og at studentene finner starten overveldende hvis de ikke har svært gode arbeidsvaner fra før. Programmet er også arbeidsintensivt på undervisningssiden, og komiteen som har vurdert muligheter for en nærmere integrasjon med det ordinære masterprogrammet har noen forslag for å avhjelpe denne situasjonen.

Prosjektbeskrivelsen skal være på rundt 3000 ord, og denne er utgangspunkt for en muntlig eksamen av en komité som består av studentens veileder og en av instituttets vitenskaplige ansatte.

Vurderingen er bestått eller ikke bestått. Det legges vekt på at studentene får tildeling av veileder tidlig i vårsemesteret, og veiledere ved instituttet har fått utlevert et skriv som presiserer Mphil avhandlingens egenart. Dette er viktig for å kunne sikre at staben er godt rustet til å kunne gi adekvat veiledning i en forskningsprosess som er temabasert, og der avhandlingens komposisjon og fokus skal reflektere dette tema. Temaet for feltarbeidet, og for avhandlingen skal velges i samråd med veileder. Selve avhandlingen teller 30 studiepoeng, mot masteravhandling som gir 60 studiepoeng.

Rekruttering

På bakgrunn av de faglige og kvalitetskriterier som er nevnt i tidligere rapporter, rekrutteres studenter fra følgende fire grupper til dette studiet: kvotestudenter, egenfinansierte utenlandsstudenter, norske studenter med utdanning fra utlandet, og studenter med utdanning fra Norge.

I perioden 1998-2010 har M.Phil. programmet hatt 24 kvotestudenter på programmet.

For kull 2008 - avsluttet v.2010 gjelder følgende: Aktive, i alt: 14 studenter + 1 hospitant (vårsemesteret 2010).

For kull påbegynt h.2010 (2010-2012): I alt 20 studenter + 1 hospitant (høstsemesteret 2010).

Kullsammensetning:

Kvote: 9 kvotestudenter (India, Nepal, Etiopia, Uganda, Sudan)

Status januar 2011: 1 kvotestudent sluttet for å begynne på PhD i Australia.

Selvfinansierte: 3 (USA, Canada, Tyrkia).

Norsk kvote: 8 (Norge, Irak)

Status: 1 norsk sluttet grunnet sykdom

Øvrige: 1 hospitant fra Brasil i høstsemesteret

Ved inngangen til vårsemesteret er det 18 studenter på programmet. Tildeles veiledere tidlig i 2011, og i den forbindelse sluttet to kandidater (en på grunn av sykdom, fikk diplombevis på avlagte kurs.), dvs. aktive per års slutt antas å være 16 studenter.

Internasjonalisering og språk

Programmet gis i sin helhet på engelsk, og som et ledd i Universitetet i Bergens satsning på internasjonalisering må instituttets Mphil i “the Anthropology of Development” sies å være et nyskapende og svært viktig tiltak for å sikre kontakt og utveksling mellom den norske og den internasjonale forskningsverdenen. Det synes å være et attraktivt tilbud til studenter som har en interesse i utviklingsspørsmål ut over det rent anvendte. Instituttets samlede kapasitet på det antropologiske studiet av det man kan kalle sosial ulikhet og endringsproblematikk er meget godt egnet til å bringe inn de teoretiske perspektiver som dette feltet ofte synes å mangle. Det er også mulig for studenter som kun ønsker å ta kurs i ett eller to semesteret å hospitere på programmet.

Studentene på begge programmer

rapporterer selv at de har avholdt for eksempel fagkritisk dag på engelsk, som et middel til å bidra til integreringen av ikke-norsk språklige studenter i fagmiljøet. De fremholder at det er mange fordeler ved å ha kurs på engelsk, og sier at selv om det nok kan være noe mer krevende i begynnelsen er det fort noe de blir vant til og fortrolige med. Jeg nevner dette spesielt fordi det i rapporten om muligheter for å samordne undervisningen på Mphil og det ordinære masterprogrammet vises til at også kjernekurs som SANT104 (Kultur, Mening og Kommunikasjon) for tiden avholdes på engelsk. Det pekes også på muligheter for å samkjøre SANT302, prosjektbeskrivelse på master og SANT 303, prosjektbeskrivelse og metode på Mphil. Dette vil ha to umiddelbare effekter, at kurset blir stort, og at det må avholdes på engelsk. Det er mulig å ha et opplegg med en veksling mellom fellessamlinger og mindre grupper hvis antall deltagere blir for stort til at maksimal læringseffekt som gjerne følger av vellykket seminarundervisning er i fare. Videre er det mulig å tenke seg en modell der kurset avholdes på engelsk annet hvert år. Det ville gjøre tilbudet forutsigbart, og mer variert for norsktalende studenter. En fordel med å holde kurset felles er at begge grupper vil kunne lære av hverandre. Erfaringer fra høyere nivå (se rapport om PhD) tilsier at et mer spisset tematisk fokus for enkelte av doktoravhandlingene kunne være en fordel både når det gjelder å fremme gjennomføring og med hensyn til stringens. Andre veien vil Mphil kandidatene sannsynligvis ha stort utbytte av å lære om forskningsprosessen knyttet til et etnografisk feltarbeid basert på en åpen problemformulering.

Det er også viktig at det er økt kontakt mellom forelesere og veiledere på begge programmer – slik at Mphil tilbudet blir bærekraftig i betydningen ikke for avhengig av enkeltpersoner. Det understrekes imidlertid at det er avgjørende at undervisere og andre ansvarlige har en faglig interesse og entusiasme for programmet for at det skal fortsette å ha så gode resultater som det har hatt hittil.

Rammer og utfordringer

Når det gjelder universitetets rammer og betingelser for Mphil programmet vil jeg peke på noen få, men viktige momenter. Det første er betydningen av internasjonal utveksling som jeg har diskutert over. Det andre dreier seg mer generelt til samfunnsrelevans og rekruttering. Det er nærliggende å tenke at samarbeidet med CMI, og BA programmet i utviklingsstudier har potensial til å rekruttere studenter, som gjennom Mphil programmet statistisk sett ser ut til å ha stor suksessrate på et PhD program. Det som fra en side kan se ut som en arbeidskrevende undervisningsform kan ha store gevinster i form av studiepoeng, gjennomføringsrate, og et videre fagtilbud som kan trekke veksler på den store samlede antropologiske fagkompetanse som finnes på instituttet. Det er i ferd med å bli etablert samarbeidsavtaler med blant annet University College London, som i tillegg til de allerede eksisterende samarbeidsavtaler føyer seg inn i instituttets internasjonale profil. Slike avtaler er viktige redskaper i utveksling av studenter og i arbeidet med å gjøre den bergenske sosialantropologien mer kjent blant nye generasjoner forskere. Mphil programmets kullsammensetning viser en særlig stor geografisk spredning (fra Afrika, Kina, Peru, Palestina, USA og Norge for å nevne noen deltagerland fra årets kull), og denne spredningen reflekterer også den sosialantropologiske feltforskningens nedslagsfelt – potensielt over hele verden, selv om ofte våre studentkull rekrutteres mye snevrere. I den sammenheng er Mphil studentene et verdifullt bidrag som øker studentmassens mangfold og erfaringsbakgrunn.

Professor Ingjerd Hoëm (sign.)